Ajankohtaiskatsaus 2/2026
kuntien liikenneturvallisuustyöryhmille

Toukokuu 2026

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

Elinvoimakeskus

Valtakunnallisten tapahtumien kalenteri (täydentyy)

Toukokuu

Pyöräilyn kilometrikisa 1.5. alkaen

Fiksusti kouluun tietopaja 5.5.2026: Aktiiviseen ja kestävään liikkumiseen kannustavat olosuhteet

9.5. Päivä paloasemalla tapahtumat

Valtakunnallinen Pyöräilyviikko 2026 8.-17.5.

Unelmien liikuntapäivä 10.5.2026 (myös Äitienpäivä ja Perhepyöräilypäivä)

Pyöräilykuntien verkoston seminaari 22.5.

Helppo liikkua -viikko 18.–24.5.2026.

Poliisin ja Liikenneturvan yhteiset online-oppitunnit 25.5.-28.5.

Liikennekirjeet tulevien ekaluokkalaisten huoltajille

Kesäkuu

Maailman ympäristöpäivä (5.6.) kannustaa jokaista tarkastelemaan omia valintojaan ja toimintatapojaan luonnon kannalta

5.6. Suomen liikennelääketieteen yhdistyksen 50-vuotisjuhlaseminaari

Heinäkuu

Liikenneturvallisuusteeman esille tuominen kuntien kesätapahtumissa

Pyöräilyviikko 2026 - Pyöräilyvuosi

Pyöräilyviikko 8.–17.5.2026

Pääteema: Pyöräily ja Taide

Elokuu

Koulujen alkamispäivien suojatiepäivystykset

Loppuvuosi

Valtakunnallinen liikenneturvallisuusviikko 7.-11.9.2026

Euroopan liikkujan viikko 16.–22.9.

Fiksusti kouluun tietopajat (9.9., 3.11.)

Koulumatkaliikkumisen ajatustori 16.9., teemana liikennekasvatus

Valtakunnallinen heijastinpäivä 1.10.2026

Liikenne & Maankäyttö –tapahtuma 6.-7.10.

Vanhustenviikko 5. -11.10.2026 (iäkkäiden liikenneturvallisuus)

Nuorisotyön viikko 5.–11.10.2026 (nuorten liikenneturvallisuus)

Ehkäisevän päihdetyön viikko (vko 45) (esim. rattijuopumusaihe)

Liikenne- ja viestintäministeriön järjestämä vuotuinen Liikenneturvallisuusfoorumi 11.11.2026 Säätytalolla

Uutisia ja julkaisuja 1/3

Välitä, muista – ennakoi.
LIIKENNETURVA

- Poliisi ja Liikenneturva: Valvonta paljasti puutteita lasten turvallisessa kuljettamisessa (6.5.)
- Joka neljäs nuori ajanut sähköpotkulaudalla humalassa – promillerajalle vahva tuki (29.4.)
- Aivovammojen tärkein hoito on niiden ehkäisy – pyöräilykypärä suojaa (22.4.)
- Vältä yleisimmät vaaratilanteet – kertaa pyöräilijän väistämissäännöt (13.4.)
- Ajamista sairaana paheksutaan, silti moni ajaa liian sairaana (16.3.)
- Työturvallisuuden sokea piste: Teams auton ratissa (27.2.)
- Pientä lasta ei saa kuljettaa henkilöautossa pelkässä turvavyössä (23.2.)

Muista lisäksi!

- Liikenneturvan kuntakurssi liikenneturvallisuustyöryhmien jäsenille
- Liikenneturvan aineisto kuntien päätöksentekijöille – perehdytys kuntien liikenneturvallisuustyöhön ja päättäjien rooliin

Ota haluamasi Liikenneturvan uutiskirjeet omaan seurantaan täältä

Hyödynnä viestinnässä myös Liikenneturvan Flickr-kuvapankkia

Uutisia ja julkaisuja 2/3

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ (LVM)

- Tieliikennelain kokonaisuudistuksen vaikutukset pääosin myönteisiä (10.4.) >> Tutustu selvitykseen
- Turvallinen mikroliikenne edellyttää sääntöjä ja vastuuta (25.2.)
- Liikenneturvallisuus vaatii turvallisen liikennejärjestelmän (11.2.)
- Kohti entistä turvallisempaa nuorten liikkumista (28.1.)

TRAFICOM

- Traficomin tutkimus: Iäkkäiden kuljettajien ajokilometrimäärät ovat kasvaneet, oma ajokyky arvioidaan enimmäkseen hyväksi (24.4.)
- Traficomin tutkimus: Nuorten kiinnostus ajokorttia kohtaan ei ole kasvanut, ajoturvallisuus näyttää kehittyneen parempaan (24.4.)
- Selvitys pyöräliikenteen vaikutuksista (MAL-verkosto ja Traficom) (7.4.)
- Vakavat vammat painottuvat mopoilijoilla jalkoihin, moottoripyöräilijöillä rintakehään (23.3.)
- Kansainvälisesti uraauurtava tutkimus: eCall-hätäpuhelujärjestelmä estää liikennekuolemia, aiheettomat ilmoitukset kuormittavat hätäkeskuksia (16.3.)
- Tilastojulkaisu vaarallisten aineiden tiekuljetusonnettomuuksista 2019-2024 (12.2.)

VÄYLÄVIRASTO

- Selvitys: Törmäysvaimentimen käytön turvallisuuden parantamisesta

FINTRAFFIC

- Turun seutu panostaa kävelyyn ja pyöräilyyn – data ohjaa kehittämistä (6.5.)
- Maantietunneleissa sattuu yhä vaaratilanteita – tunnelietiketti pelastaa (27.2.)

POLIISI

- Poliisi ja Liikenneturva: Valvonta paljasti puutteita lasten turvallisessa kuljettamisessa (6.5.)
- Poliisi muistuttaa sähköpotkulautailijoita niitä koskevista säädöksistä (29.4.)
- Rattijuopumusrikollisuus – vanha rikostyyppi, uudet muodot (21.4.)
- Poliisi muistuttaa sähköpotkulautailun säännöistä (8.4.).
- Ajopiirturit erityistarkastelussa poliisin raskaan liikenteen tehovalvonnassa (10.2.)

ONNETTOMUUSTIETOINSTITUUTTI / LIIKENNEVAKUUTUSKESKUS

- Lähes puolet kuolemaan johtaneista moottorikelkkaonnettomuuksista ajetaan päihtyneenä (11.3.)
- Neurokirurgi: Nuorten ajoterveys on liikenneturvallisuuden kriittisin kysymys, suuri osa vakavista aivovammoista olisi estettävissä (4.3.)
- OTIn ennakkoraportti 2025: Liikennekuolemat 2000-luvun alimmalla tasolla – nuoret korostuvat matkustajakuolemissa (11.2.)
- Tutkimus: Sähköautojen onnettomuusriski hieman polttomoottoriautoja pienempi (9.2.)

Uutisia ja julkaisuja 3/3

UUTISIA JA JULKAISUJA MUILTA TOIMIJOILTA

- Itsemurhien ja huumekuolemien vertailu liikennekuolemiin – miksi se voi johtaa harhaan? (Julkari. Radun, Igor. Radun, Jenni. Partonen, Timo. 2026)
- Liikenneturvallisuuden keskeiset haasteet ja toimenpiteet (VTT)
- International Transport Forum (ITF): Road Safety Annual Report 2025 (40 eri maan raportit) → Suomen raportti
- Opinnäyte: Kohti nollavisiota – asiantuntijanäkökulmia turvallisen liikennejärjestelmän kehittämiseen (Suomento, Juuso (2026)
- Tuloksellisuustarkastus: Tieliikenteen turvallisuuden edistäminen (Valtion tarkastusvirasto VTV)
- Valonian Ekovinkki: Huollettu polkupyörä on turvallisempi ja säilyttää arvonsa pidempään (27.3.)
- International Transport Forum (ITF): Vision-Led Transport Planning: A Guide for Policymakers
- ETSC: Roadworthiness vote a missed opportunity for EU road safety (5/2026)
- ETSC: 75% of surveyed cities report fewer road deaths and injuries after lowering speed limits (4/2026) → Linkki tutkimukseen
- ETSC: Improving the safety of cycling in Europe (Katsaus Pyöräilyn turvallisuustilanteeseen Euroopassa)

MEDIAPOIMINTOJA

- Viritetystä moposta voi seurata iso lasku – poliisi: ”Tulee mopoilijoille usein yllätyksenä” (Yle 6.5.)
- Liikenteen turvallisuuden eteen tehdään Suomessa töitä – mutta kritisoitavaakin riittää (Moottori 4.5.)
- Valiokunta haluaa nuorille kuljettajille alemman promillerajan (YLE 21.4.)
- Älä aja onnettomuuspaikan ohi, jos et näe yhtä oleellista asiaa: "Aina hyvä tarkistaa” (mtv 10.4.)
- Viestintälaitteiden räpläys vaarantaa ajamista monin tavoin(TS 22.3.)
- VTV: Liikenneturvallisuuden kehittämiselle on liikaa hidasteita (YLE 18.3.)
- Keski-Suomi on malliesimerkki siitä, miksi Suomen teille kannattaa rakentaa keskikaiteita (Yle 18.3.)

Suojatiepäivystys koulujen alkaessa – helppo ja vaikuttava toimintamalli!

MITÄ?

- Suojatiepäivystyksessä vapaaehtoiset aikuiset päivystävät heijastinliivit yllään koulujen läheisyydessä lasten saapuessa kouluun. **Tempauksen tarkoituksena on kiinnittää autoilijoiden sekä muiden tiellä liikkujien huomio ja varmistaa lasten turvallinen tien ylitys, tarvittaessa vaikka saattamalla.** Lapsia voi myös ”hellästi valistaa”, mikäli tienylitys ei ota sujuakseen turvallisesti. Päivystäjien tehtävänä ei ole ohjata liikennettä vaan toimia huomion ja ajatusten herättäjinä.
- Hieman koulun ympäristöstä ja koulumatkaliikkumisen erityispiirteistä riippuen päivystys voi kohdentua myös muihin teemoihin, kuten saattoliikenteeseen (vanhempien toiminta, lasten toiminta), koulukuljetuksiin (taksista/bussista poistuminen) tai pysäkkeihin (kulku koululle, iltapäivällä bussin/taksin odottelu).
- **Tempauksiin kannattaa kytkeä havaintojen teko/ylös kirjaaminen.** Havainnot voivat liittyen liikennekäyttäytymiseen tai liikenneympäristöön. Havainnoista voidaan keskustella esimerkiksi kunnan liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksissa. Liikenneympäristöön liittyvät havainnot kannattaa laittaa tiedoksi kunnan tekniselle toimelle, tai hyödyntää elinvoimakeskuksen palautekanavia.

MISSÄ JA MILLOIN?

- **Päivystyskohteet ovat tyypillisesti koulun lähialueen keskeisiä suojateitä, risteysalueita tai koululaisten jättö-/noutoalueita.** Päivystyskohteita voidaan valita myös kauempaa koululta keskeisten koulureittien varrelta. Kohteiden määrä on riippuvainen vapaaehtoisten määrästä.
- **Tyypillisesti päivystykset painottuvat aamuun, jolloin päivystys kestää puolesta tunnista tuntiin ennen koulujen alkamisaikaa.** Jotkut kunnat ovat laajentaneet tempauksen myös iltapäivään koulujen päättymiseen sekä toistavat tempauksen vielä useampana päivänä ensimmäisten kouluviikon aikana.

KUKA?

- Suojatiepäivystyksen voi periaatteessa järjestää kuka vain. Monella paikkakunnalla suojatiepäivystyksen organisoivat MLL:n paikallisyhdistykset yhdessä koulujen vanhempainyhdistysten kanssa. Useissa kunnissa myös nuoriso-/vapaa-aikatoimi tai koulu itse (opettajat ja huoltajat) on ottanut tempauksesta kopin. Yhtälailla järjestävä taho voi olla 4H, Lions, VPK, vakuutusyhtiö, Rahtarit, eläkeläisjärjestö jne. **Vapaaehtoisilla päivystäjillä ei tarvitse olla erityisiä taitoja tai varusteita, mutta ei haittaa jos on kerrannut etukäteen jalan ja pyörällä liikkumisen säännöt** Liikenneturvan Jalan ja pyöräillen oppaasta.

MUUTA HUOMIOITAVAA!

- **Suojatiepäivystäjä ei saa pysäyttää tai ohjata liikennettä.** Tämä on lainvastaista ja siihen liittyy myös monia riskejä (jopa rangaistusseuraamuksia). Liikennettä ohjaavilla henkilöillä pitää olla siihen oikeuttava pätevyys/koulutus. **Lisäksi jokaisella suojapäivystäjällä on oltava asianmukaiset huomioliivit.**

Lyhyesti:

1. Valitaan tempausta koordinoiva henkilö. Jollakin on hyvä olla narut käsissä.
2. Selvitetään koulujen alkamispäivä ja kellonaika.
3. Pohditaan rajaukset (esim. vain alakoulut) ja alustavat kohteet. Näin saadaan karkea arvio tarvittavien vapaaehtoisten määrästä.
4. Laaditaan sähköpostiviesti vapaaehtoisten keräämiseksi. Viestistä on hyvä käydä ilmi tempauksen idea ja ajankohta, alustavat paikat sekä ilmoittautumisohjeet.
5. Noin viikko tai pari ennen tempausta vapaaehtoisille laitetaan tarkempaa tietoa tempauksesta (vapaaehtoisten määrä, kohteet, kohteisiin jakautuminen, huomioliivien tilanne, havaintojen kirjaaminen jne.).
6. Tempauspäivänä voidaan sopia tapaaminen noin puolituntia ennen H-hetkeä ja päivystyspaikoille siirtymistä (ei välttämätön).
7. Tempaukseen jälkeen kaikkien suojatiepäivystäjien havainnot kerätään yhteen.

Vinkkejä turvallisen mopoilun edistämiseen kunnissa

NUORILLE (yläkoulut, nuorisopalvelut ja muu nuorisotyö)

Liikenneturvan ja poliisin yhteiset online-oppitunnit alakoulusta toiselle asteelle

- Suomenkieliset oppitunnit ma 25.5. ja ti 26.5.: https://www.liikenneturva.fi/onlineoppitunnit
- Ruotsinkieliset oppitunnit ke 27.5. ja to 28.5.: https://www.liikenneturva.fi/onlinelektioner

Viestintä/koulun somekanavien ja/tai info-tv:n hyödyntäminen

- Muista mopoillessa kuva 1 / Muista mopoillessa kuva 2 / Pysy selvänä ja skarppina / Noudata nopeusrajoituksia / Kertaa liikennesäännöt /
- Mopojulisteen tilaaminen: https://www.liikenneturva.fi/tuote/mopojuliste/

Fiksun mopoilun ohjelman toimenpidekorttien hyödyntäminen, saatavilla tästä

- Mm. mopo-oppitunnit, vinkit/tiedotteet huoltajille, turvallisuusilta koulun oppilaiden huoltajille, moporatsia, EHYT ry:n materiaalien hyödyntäminen

Liikenneturvan valmiiden materiaalien hyödyntäminen opetuksessa

- Ideat yläkoululle: https://www.liikenneturva.fi/opetusmateriaalit/?liik_education_group=perusopetus-luokat-7-9
- Ideat nuorisotyöhön: https://www.liikenneturva.fi/opetusmateriaalit/?liik_task_type=juliste&liik_education_group=nuorisoala
- Kahoot: Pyöräily ja mopoilu https://create.kahoot.it/details/5d7e5ff8-b49c-4de5-8ff7-d6687c2d8944
- Mopon pysähtymismatka (testi): https://extrat.liikenneturva.fi/pysahtymismatka-mopo/fi/
- Mopon virittämisen vaikutus pysähtymismatkaan: https://www.youtube.com/watch?v=T-hgzasmeO8&list=PL0McFvjKHj-Ah5uZB0UqmiqKY0sIoDOYS
- Alkoholin vaikutus ajokykyyn -oppituntimateriaali: https://www.liikenneturva.fi/opetusmateriaalit/alkoholioppitunti/

HUOLTAJILLE

Vinkkiaineistot huoltajille

- Liikenneturvan vinkit mopoilijoiden vanhemmille (erillinen liite)
- Yläkoululainen liikenteessä: https://www.liikenneturva.fi/liikenteessa/ylakoululainen-liikenteessa/
- Perustietoa turvallisesta mopoilusta: https://www.liikenneturva.fi/liikenteessa/mopoilu/
- Poliisi (YouTube): Mopokurssi vanhemmille: komisario Hannu Kontola vastaa yleisimpiin kysymyksiin
- Poliisi (YouTube): Mopokurssi vanhemmille: poliisi esittelee perusasiat, jotka moposta tulee tarkastaa
- Oulun poliisin tiivis opasvideo huoltajille (YouTube): https://www.youtube.com/shorts/48b2hGfzVic
- Liikenneturvan mopovideot (YouTube): https://www.youtube.com/playlist?list=PL0McFvjKHj-Ah5uZB0UqmiqKY0sIoDOYS

Teeman yhdistäminen vanhempainiltaan / erillisen mopoiluun liittyvän vanhempainillan järjestäminen

- Katso valmis vanhempainiltamalli: https://vanhempainliitto.fi/wp-content/uploads/2022/09/Puhutaan-koulumatkojen-liikenneturvallisuudesta_Vanhempainiltamalli_2022.pdf

Huolestuttaako läheisesi ajoterveys? **Mitä voit tehdä asialle?**

1. Ennakoi ja varaudu – Ota asia rohkeasti puheeksi!

- ✓ **Ajoterveydessä on kyse ajokyvystä, ei ajotaidosta.** Ajo-oikeus ei ole ikuinen vaan se päättyy jokaisella meistä jossakin vaiheessa.
- ✓ **Ota ajoterveys puheeksi**, jos huomaat läheiselläsi terveyden mukanaan tuomia haasteita liikenteessä selviämisessä.
- ✓ **Keskusteleminen on tärkeää.** Puheeksi ottaminen voi tuntua kiusalliselta, mutta se on osoitus välittämisestä.
- ✓ **Puheeksi ottamisen tavat ja keskustelun aiheet ovat yksilöllisiä.** Valmista materiaalia keskustelun tueksi löytyy runsaasti *(ks. linkit sivusta).*
- ✓ **Oma tietämyksesi auttaa keskustelemaan asiasta myös läheisen kanssa.** Liikenneturvan, Muistiliiton, Sydänliiton ja Diabetesliiton verkkoaineisto sisältää vinkkejä aiheen käsittelyyn ja puheeksi ottamiseen *(ks. linkki sivusta).*

2. Ota yhteys terveydenhuoltoon matalalla kynnyksellä

- ✓ **Hoitamattomina monet sairaudet heikentävät ajokykyä.** Terveydenhuollon ammattilaiset arvioivat ajoterveyttä ja edistävät hyvää ajokykyä.
- ✓ **Rohkaise läheistäsi lääkärikäynnille tai ole itse yhteydessä terveydenhuoltoon** lisäohjeiden saamiseksi.
- ✓ **Lääkärikäynnin kanssa ei kannata vitkutella.** Sairauden aikainen havaitseminen ja asianmukainen hoito saattavat lisätä turvallisia ajovuosia.
- ✓ **Ehdota läheisellesi, että tulet mukaan lääkärikäynnille.** Näin voit tuoda esille omia havaintojasi ja kuulet, miten asiantuntija arvioi terveydentilan vaikutuksia ajokykyyn.
- ✓ **Ajoterveyshuolen voi tuoda esille missä tahansa terveydenhuollon kontaktissa.** Tarpeen vaatiessa voit myös tehdä ns. Huoli-ilmoituksen hyvinvointialueesi verkkosivuilla.

3. Poliisi vastaa kuljettajien ajoterveyden valvonnasta

- ✓ **Poliisi valvoo kuljettajien ajoterveyttä** liikennevalvonnan ja monien muiden tehtävien yhteydessä.
- ✓ **Poliisi voi määrätä liikenteestä pysäytetyn kuljettajan ajokieltoon.** Poliisi voi vaatia lääkärinlausuntoa, ajokokeen tai ajonäytteen suorittamista ajo-oikeuden palauttamiseksi.
- ✓ **Ilmoita aina Hätäkeskukseen (112) jos turvallisuutta vaarantava kuljettaja lähtee ajamaan.** Esimerkiksi, jos:
  - Läheisesi on lähdössä autolla liikenteeseen ja hänestä on selvästi vaaraa itselleen tai muille.
  - Läheiselläsi ei ole enää ajo-oikeutta, mutta hän on kuitenkin lähdössä autolla liikenteeseen.
  - Havaitset liikenteessä kenet tahansa, josta on selvästi vaaraa itselleen tai muille liikkujille (ml. päihtyneet).

Puhutaan ajoterveydestä verkkoaineisto (Liikenneturva)

Jos läheisen ajoterveys huolettaa, puutu siihen (Poliisitube)

Sairaudet, lääkkeet ja toimintakyky liikenteessä (Liikenneturva)

Ikäkuljettajan itsearviointiopas (Liikenneturva)

TIESITKÖ! Jos kuljettajan terveydentila tai ajokyky on puutteellinen, muodostaa hän suuren riskin sekä itsensä että muiden tielläliikkujien turvallisuudelle. Ajokorttilaissa (17-18 §) on säädetty terveysvaatimuksista, jotka ajo-oikeuden haltijan tulee täyttää. Tieliikennelaki (17 §) puolestaan toteaa, että ajoneuvoa ei saa ajaa se, jolta sairauden, vian, vamman, väsymyksen tai päihtymyksen vuoksi taikka muusta vastaavasta syystä puuttuu siihen tarvittavat edellytykset.

Elinvoimakeskus